

Vammaisneuvosto 10.04.2024 § 30

§ 30

Vammaisneuvoston lausunnon merkitseminen tiedoksi koskien vammaispalvelujen liikkumista tukevien palvelujen toimintaohjetta

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Kalle Hietala

Päätösehdotus

Vammaisneuvosto päättää merkitä tiedoksi lausunnon koskien vammaispalvelujen liikkumista tukevien palvelujen toimintaohjetta.

Käsittely

Käsittelyn aikana vammaisneuvosto nosti esille seuraavia asioita:

- Vammaisneuvosto katsoo, että aluehallitukselle annetuissa tiedoissa koskien kuljetuspalveluita on asiavirheitä.

Jäsen Penttilä esitti uuden lausunnon tekemistä liikkumista tukevien palvelujen toimintaohjeesta, koska vammaisneuvoston 8.4.2024 antaman lausunnon huomioita ei ole otettu selkeästi huomioon vammaisneuvostolle esitetystä liikkumista tukevien palvelujen toimintaohjeluonnoksessa. Esitystä kannatettu yksimielisesti.

Päätös

Vammaisneuvosto päätti

1. merkitä tiedoksi lausunnon koskien vammaispalvelujen liikkumista tukevien palvelujen toimintaohjetta ja
2. tehdä uuden lausunnon koskien liikkumista tukevien palvelujen toimintaohjetta.

Selostus

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen aluehallitus on hyväksynyt henkilökuljetusten hankinnan strategiset periaatteet 13.11.2023. Hankinnan strategiset periaatteet ovat seuraavat:

- Kuljetuspalvelut järjestetään monituottajamallilla
- Hankinnassa huomioidaan alueelliset tarpeet
- Hankitaan sekä yksilö- että ryhmäkuljetukset yhdessä
- Vammaispalvelulain mukaisille kuljetuspalveluasiakkaille tarjotaan mahdollisuus valinnanvapauteen, asiakas voi valita joko kilometri- ja eurokukkaromallin tai keskitetyn kuljetuspalvelumallin
- Kilometri- ja eurokukkaromallissa asiakkaalla on vapaus valita palveluntuottaja eikä matkustusaluetta ole rajattu.

- Palvelun käyttöä seurataan ja tarvittaessa kilometri/euromäärää muokataan tai asiakas voi siirtyä keskitetyn kuljetuspalvelumallin käyttäjäksi.
- Palvelu on turvallista, esteetöntä ja saavutettavaa
- Palvelua tarjotaan suomen ja ruotsin kielellä
- Kuljetuspalvelua järjestetään vuoden jokaisena päivänä vuorokauden ympäri - Kuljetuksiin sisältyy myös ryhmäkuljetukset
- Kuljetuksia yhdistellään silloin, kun se on mahdollista ja matka-ajan ja kustannusten osalta järkevää, eikä asiakkaalla ole yksinmatkustusoikeutta.

Länsi-Uudenmaan aluevaltuusto hyväksyi kokouksessaan 14.12.2023 talousarvion. Talousarviossa kuljetuspalvelujen matkojen yhdisteleminen hyväksyttiin talouden tasapainottamistoimenpiteenä.

Matkojen yhdisteleminen ja hankinnan valmistelu edellyttävät toimintaohjeiden yhdenmukaistamista. Käsittelyssä oleva toimintaohje tulee voimaan viranhaltijapäätöksen voimaantulosäännösten mukaisesti. Kuljetusten yhdistely sekä kilometri- ja eurokukkarot otetaan käyttöön niillä alueilla, joilla se on mahdollista. Toimintaohjeen sisältö on yhdenmukaisesti käytössä koko hyvinvointialueella viimeistään henkilökuljetusten hankintasopimuksen astuttua voimaan.

Toimintaohjeen periaatteet ja keskeiset muutokset

1) Sosiaalihuoltolain ja vammaispalvelulain mukaisen kuljetuspalvelujen toimintaohje on laadittu yhteen asiakirjaan. Toimintaohje on perusteltua tehdä ilman palvelualuerajauksia, koska varsinaiset henkilökuljetukset toteutetaan keskitetysti ja päätöksiä koskien liikkumista tukevia palveluja voidaan mahdollisesti tehdä useammalla palvelualueella.

2) Toimintaohjeessa määritellään matkojen yhdistelyn periaatteet. Matkojen yhdistely otetaan käyttöön toimintaohjeiden hyväksymisen jälkeen niillä alueilla, joilla se on teknisesti mahdollista. Yhdistely ei ole vapaaehtoista.

3) Keskitettyä kuljetuspalvelua käyttäville myönnetään yksinmatkustusoikeus, mikäli heidän vammansa tai sairautensa näin edellyttää. Yksinmatkustusoikeus tarkoittaa sitä, että matkoja ei yhdistellä kyseisen asiakkaan osalta.

4) Kilometri- ja eurokukkaron käyttö aloitetaan pilotoinnilla. Työntekijä- ja asiakasohjeina hyödynnetään aiemman henkilökohtaisen budjetoinnin hankkeen ohjeita. Ohjeita täsmennetään pilotoinnin yhteydessä. Kukkaromalli otetaan käyttöön vain vammaispalvelujen liikkumista tukevissa palveluissa.

5) Sosiaalihuoltolain mukaisista kuljetuspalveluista poistetaan matkan enimmäiskustannukset.

Jatkokäsittely

Liikkumista tukevien palvelujen toimintaohje palautettiin uudelleen valmisteltavaksi aluehallituksen kokouksessa 26.2.2024 § 21.

Vammaisneuvosto järjesti iltakoulun koskien kuljetuspalvelukokonaisuutta 5.3.2024. Vammaisneuvosto esitti lisäkysymyksiä ja näkemyksiä toimintaohjeeseen liittyen. Vammaisneuvoston nimeämä työryhmä ja

viranhaltijat kokoontuivat 19.3.2024 käsittelemään toimintaohjetta ja viranhaltijat valmistelivat muutoksia toimintaohjeeseen.

Toimintaohjeluonnokseen tehdyt muutokset on kirjattu punaisella fontilla.

Yhteenveto ja jatkotoimenpiteet

Hyvinvointialueen hallintosäännön ja muiden toimintaa ohjaavien sääntöjen mukaan palvelualuejohtajat päättävät omaa palvelualueettaan koskevista ohjeista. Liikkumista tukevien palvelujen toimintaohjeen onsuunniteltu koskevan koko hyvinvointialuetta ja tällöin päätöksen tekee hyvinvointialueen johtaja.

Toimintaohjeista pyydettiin lausunto vammaisneuvostolta 5.4. klo 12 mennessä. Toimintaohjetta käsitellään aluehallituksen päiväkoulussa 8.4.2024 Viranhaltijapäätös tehdään lausuntojen saamisen ja aluehallituksen päiväkoulun jälkeen.

Toimintaohje otetaan käyttöön aikaisintaan 1.6.2024. Asiakasohjeet laaditaan asuinkuntaakohtaisesti ja toimintaohjetta tullaan noudattamaan voimassa olevien hankintasopimusten sallimissa rajoissa.

Liitteet

Oheismateriaali

- Vammaisneuvoston lausunto koskien liikkumista tukevien palvelujen 20.3.2024 päivitettyä toimintaohjetta

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria